

Finavias plan gällande hygien och säkerhetsavstånd inför pandemier

I planen ingår pandemiarrangemang som flygplatsbolaget Finavia och flygbolagen tillsammans har avtalat om för att upprätthålla hygien och säkerhetsavstånden i terminalen när man stiger ombord och lämnar flygplanet.

Planen gäller alla Finavias flygplatser, men hälsosäkerhetsåtgärderna kan anpassas enligt omfattningen av flygplatsens verksamhet. Dessutom kan på flygplatserna genomföras inriktade åtgärder enligt de regionala hälsomyndigheternas önskemål.

Finavia följer flygbranschens internationella rekommendationer, den nationella lagstiftningen, EU:s lagstiftning och myndigheternas anvisningar i all sin verksamhet, även under pandemier. Finavia har även förbundit sig att följa Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet EASA:s rekommendationer. Finavia är ett aktiebolag som inte har myndighetsbefogenheter.

Då coronaviruset spred sig inledde Finavia aktiva åtgärder redan i januari 2020 för att ta hand om effektiviserad städning och hygien på sina flygplatser samt genomförde sedan våren 2020 rekommendationerna om hygien och säkerhetsavstånd som gavs av Institutet för hälsa och välfärd (THL). Finavia har som ett av de första finländska företagen under våren 2020 infört en rekommendation om munskydd och har under året självständigt vidtagit otaliga aktiva åtgärder för att förhindra spridningen av pandemin.

1 Information och instruktioner

Finavia publicerar och lägger aktivt fram i terminalen hälsomyndigheternas instruktioner och rekommendationer. I terminalen finns flera olika ytor som kan användas för information; till exempel digitala informationsskärmar, väggar, dörrar, servicepunkter, golv och roll-ups som kan placeras fritt. Dessutom används högtalarutrop.

Instruktioner, rekommendationer och annat informationsmaterial placeras i terminalen och utomhusområden genom hela passagerarvägen: vid ytterdörrar, incheckningen, säkerhetskontrollen, gateområdet, avgångsgater, terminalbussar, ankomstgater, gränskontrollen, tullkontrollen, bagageöverlättelsen, ankomsthallarna osv. Högtalarutropen hörs genom hela terminalen eller så kan de riktas till vissa delar av terminalen.

Finavia kommunicerar proaktivt i sina egna digitala kanaler. Det finns totalt 14 kanaler. Förutom intranet-, extranet- och internet-tjänster använder Finavia dessutom flera kanaler i sociala medier och nyhetsbrev.

Allt terminalmaterial och alla högtalarutrop genomförs på tre språk: finska, svenska och engelska. Vid behov används även andra språk såsom ryska och kinesiska.

Under coronapandemin lade Finavia bland annat fram på sina flygplatser tusentals påminnelser om hygien och säkerhetsavstånd, delade ut tusentals karantänanvisningar och -blanketter, limmade tusentals säkerhetsavståndsetiketter på golvet och ropade ut var sjunde minut myndigheternas anvisningar.

För att skydda sin egen personal ger Finavia ut aktuella och för varje yrkesgrupp behövliga anvisningar om tryggt arbete. Till exempel uppdaterade Finavia regelbundet under coronapandemin anvisningen om distansarbete och anvisningen om trygga kundmöten bland annat för säkerhetskontrollanter.

Finavia kan även ge ut rekommendationer och råd åt andra företag som är verksamma på flygplatserna.

2 Städning och hygien

2.1 Städning av terminallokaler och terminalbussar samt rengöring av kontaktytor

Finavia följer i fråga om städning Arbetshälsoinstitutets (TTL), THL:s och i tillämpliga delar EASAs anvisningar samt bedömer proaktivt städningsbehovet enligt hur terminallokalerna och terminalbussarna används. Städningens kvalitet följs upp dagligen.

Kontaktytor som till exempel bagagekärror, självbetjäningsautomater och andra enheter som används gemensamt, servicepunkter samt utrustning som används av rörelsehindrade, såsom rullstolar, rengörs regelbundet.

Dessutom följer Finavia sjukvårdsdistriktens infektionsstädningssinstruktioner, varvid bland annat kontaktytor rengörs oftare än vanligt och vid behov desinficeras.

2.2 Handhygien möjliggörs

Finavias flygplatser har bra och fungerande sanitetslokaler där passagerarna kan tvätta sina händer med tvål och varmt vatten. Händerna torkas med engångshanddukar och det finns inga handtorkar som blåser luft.

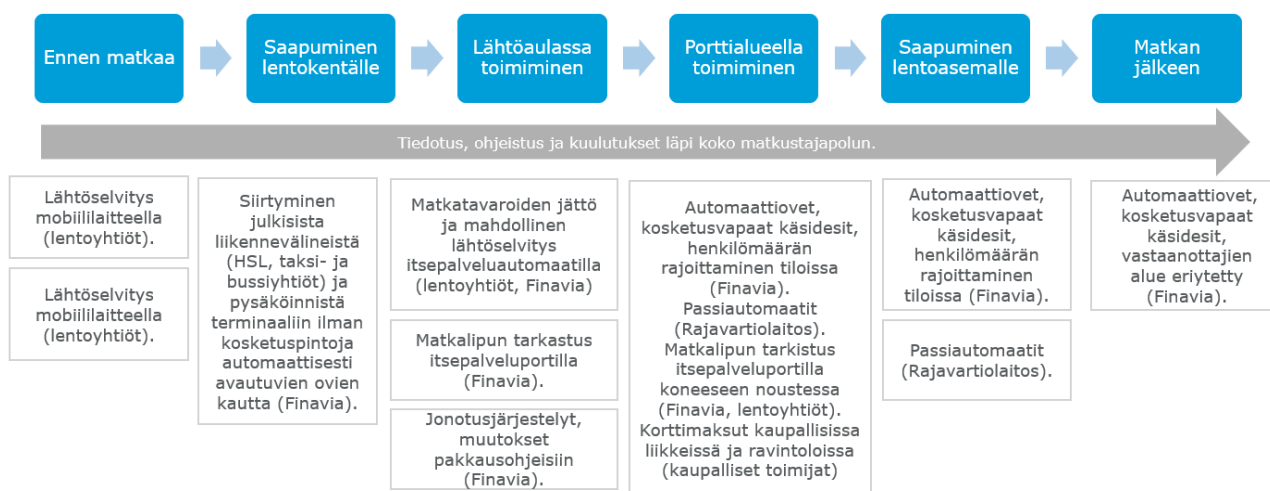
Handdesinfektionsautomater bidrar till bättre handhygien. Under coronapandemin placerade Finavia hundratals beröringsfria handdesinfektionsautomater i olika delar av terminalerna. Finavia har också introducerat nya tekniska lösningar för att förbättra hygien på kontaktytorna på Helsingfors-Vanda flygplats.

2.3 Färre kontaktytor

I en pandemisituation minskar Finavia användningen av kontaktytor eller tar bort dem. Till exempel tog man under coronapandemin bort interaktiva informationskartor.

På de flesta av Finavias flygplatser behöver man inte göra något vid parkeringens kundservice eller betalningsautomat. Parkeringssystemet på Helsingfors-Vanda flygplats fungerar digitalt, varvid man kan boka och betala en parkeringsplats på förhand via nättjänsten. På de flesta nätverksflygplatserna används mobilbetalning.

Passagerarvägen har många faser och längs den verkar flera olika företag och myndigheter.

2.4 Andra hygienåtgärder

För att skydda passagerare och personalen har man installerat plexiskydd vid kundserviceställena – till exempel i incheckningen, rådgivningen, vid gatediskarna och i restaurangerna.

Hälsövsmyndigheterna rekommenderar att man fortsättningsvis använder mask om det är till nytta för egen eller en familjemedlems hälsa. Att bära mask är tillåtet och rekommenderas på flygplatserna, särskilt i trånga situationer, eftersom coronaviruset fortfarande cirkulerar.

Finavia förhandlar med kommersiella företag på flygplatsen om att det säljs behövlig hygien- och skyddsutrustning i olika delar av flygplatsen. Till exempel hade flera butiker handdesinfektionsmedel och munskydd i sitt sortiment under coronapandemin.

3 Rymlighet och säkerhetsavstånd

3.1 Upprätthållande av säkerhetsavstånd i allmänhet

I en pandemisituation utvidgar Finavia om flygplatsens lokaler tillåter bland annat väntområdena för incheckning och säkerhetskontroll, så att det ska vara så lätt som möjligt att hålla säkerhetsavstånd. Personal reserveras för att instruera passagerare och avveckla trängselsituationer.

Antalet passagerare i olika lokaler, såsom hissar och restauranger, kan begränsas. Om situationen så kräver tas till exempel ungefär hälften av det normala antalet passagerare med på de terminalbussar som transporterar passagerare mellan terminalen och flygplanen på Helsingfors-Vanda flygplats. På nätverksflygplatserna minskar behovet av bussresor, och att hålla avstånd under en kortare körning beaktas så långt det är möjligt.

Finavia beaktar hälsosäkerhetskraven också i planeringen av incheckning, flygplanens parkering, avgångs- och ankomstgatorna samt användningen av bagagebanden.

3.2 Åtgärder i incheckning

Flygbolagen ansvarar för incheckningsservicen. För att upprätthålla säkerhetsavstånd och minska kontakter uppmanas passagerare att alltid då det är möjligt göra incheckning hemma innan de kommer till flygplatsen.

På flygplatser där det finns självbetjäningsautomater uppmuntras passagerarna till att använda automater för inlämning av bagage (bag drop). Under coronapandemin inaktiverade Finavia varannan självbetjäningsautomat på Helsingfors-Vanda flygplats för att upprätthålla säkerhetsavstånd.

3.3 Åtgärder i säkerhetskontrollen

I säkerhetskontrollen kan man genomföra flera åtgärder som gäller avstånd och hygien, till exempel:

- Man kan ändra packningsanvisningarna. Till exempel kan man be att passagerarna tar med så lite handbagage till kabinen som möjligt, så att man kan minimera kontakter i säkerhetskontrollen.
- Man kan öka hygieninivån genom att öka antalet handdesinfektionsautomater, effektivisera rengöringen av lådorna i säkerhetskontrollen och öka städningen och desinficeringen.
- Biljettkontrollen är vanligen också digital på Helsingfors-Vanda och flera nätverksflygplatser. Man går till säkerhetskontrollen genom en självbetjäningsport utan kontakt.
- I en pandemisituation har Finavia som mål att hålla flera säkerhetskontroller öppna och, beroende på flygplatsens storlek, vid trängsel hänvisa passagerare till olika områden.

- Finavia kan under en pandemi utnyttja nya innovationer. Under coronapandemin inledde Finavia rengöring av säkerhetskontrollådor genom att utnyttja en ny teknik som utgår från ultraviolett ljus (UVC) och som används för rengöring av ytor bland annat i hälsovården och livsmedelsindustrin.

3.4 Parkering av flygplan och terminalbussar

Finavia beaktar vid planeringen av parkering av flygplan att ankommande och avgående passagerarströmmar fördelas jämnt eller att de separeras i olika delar av terminalen. Därmed kan man uppfylla hälsosäkerhetskraven i fråga om säkerhetsavstånd och olika passagerargrupper. Till exempel styrdes under coronapandemin passagerare som reste med inrikesflyg och utrikesflyg till och från Helsingfors-Vanda längs olika passager till ankomsthallarna.

I den omfattning som möjligt minimeras användningen av terminalbussar eller begränsas passagerarantalet. Krav som gäller hälsosäkerhet och gränskontroller kan emellertid kräva busstransporter mellan flygplanen och terminalen. Till exempel har inresepraxisen under coronapandemin förutsatt att passagerare som anländer till Helsingfors-Vanda förflyttar sig från planet till gränskontrollen med buss. På nätverksflygplatserna kan man i regel promenera direkt till terminalen antingen inom- eller utomhus.

3.5 Åtgärder vid ombordstigning och då man anländer till terminalen från flygplanet

Flygbolaget ansvarar för ombord- och avstigning, och flygbolagen har separata planer för detta.

Hälsosäkerhetsarrangemang beaktas vid avgångsgaten till exempel så att passagerare erbjuds handdesinfektionsmedel och gatepersonalen kan genomföra högtalarutrop om säkerhetsavstånd. Hos många flygbolag kan passagerarna använda en mobil enhet eller QR-kod vid ombordstigningen, vilket minskar antalet kontakter. Man kan stiga ombord till exempel i grupper enligt sittordning.

3.6 Att sköta ärenden på flygplatsen, avlämning och avhämtning av passagerare

I pandemisituationer rekommenderar Finavia att man ska undvika onödig vistelse på flygplatsen. Anvisningarna uppdateras i enlighet med gällande nationella riktlinjer.

3.7 Restauranger, butiker och andra tjänster

Affärslokalernas hyresgäster ansvarar för servicen, sortimentet och hälsosäkerhetslösningarna i restauranger, butiker och andra serviceställen. Finavia kan ge råd åt kommersiella aktörer om genomförande av hälsosäkerhet på sina flygplatser.

3.8 Bagageöverlåtelse

Marktjänstbolag hanterar bagage för flygbolagens räkning. Finavia genomför planering av användningen av bagagesystemet och kan därmed anvisa åt bagage olika bagageband för att upprätthålla säkerhetsavstånd i bagageutlämningen, beroende på bagagebandens kapacitet på flygplatsen.

3.9 Att lämna flygplatsen med kollektivtrafik och taxi

Finavia stöder buss- och taxiföretag i trafikarrangemangen. På Helsingfors-Vanda flygplats ansvarar Trafikledsverket för tågstationen och HRT för tågtrafiken. Trafikidkaren ansvarar för ombordstigning och avstånd på trafikmedlet.

Högtalarutropen på tågstationen har gjorts enhetliga med säkerhetsutropen på flygplatsen. Under timmarna med allra mest passagerare finns på taxistationen Finavias kundservicepersonal som ger anvisningar åt passagerarna.

4 Granskning av planen

Hälsosäkerhetsåtgärderna på Helsingfors-Vanda flygplats följs upp i flygplatsens säkerhetsarbetsgrupp, till vilken förutom Finavia även Vanda stad (hälsomyndighet), Vanda stads smittskyddsläkare, THL, Regionförvaltningsverket och flygbolagets representant hör.

På nätverksflygplatserna planeras åtgärder i samarbete med den lokala hälsomyndigheten enligt regionspecifika behov och flygen.

Vanda 21.4.2022

Ulla Lettijeff
Direktör, Helsingfors-Vanda flygplats

Jani Jolkkonen
Direktör, nätverksaffärsverksamhet